

met Penge til, saa maa jeg bemærke, at det jo er i Tidernes Løb, at denne Udvikling har fundet Sted, og at den ene Enke er bleven til flere; man slutter sig til den nærmeste Fortid. Naar man forøvrigt vil sammenligne den Værdis, de Eiendomme, der bleve testamenterede, havde paa den Tid, de bleve overladede, med den Værdis, de have nu, saa vil man vistnok finde, at der ikke paa nogen Maade er noget Overdrevent i Forslaget. — Det er aldeles sikkert, at Holbergs Minde ikke lider eller kan lide derved, at Forslaget ikke vedtages; hans Minde er altfor grundfæstet, til at en Afstemning her i Thinget kan indvirke derpaa; men det forekommer mig dog imidlertid, at det var smukt, om Rigsdagen aflagde et Beviis paa sin taknemlige Paaskjønnelse af, hvad Holberg har gjort. Rigsdagen har jo øst rigelig af den Rilde, som han har bragt til at flyde; der er jo øst deraf til Bøndehøjskoler, Realskoler, Seminarier o. s. f. — Sagen er jo isøvrigt paa ingen Maade i og for sig af nogen stor Vægt; det er for en Deel en Følelsessag, om man saa vil, om man vil gaae ind derpaa eller ei.

Tscherning: Jeg troer, at dersom vi ville hædre Holbergs Minde, saa skulle vi ikke i hans Navn gjøre Noget, som han selv, dersom han levede nu, maatte erkjende for urigtigt, og som han maatte erkjende for at være et ringe Maal, naaet med for store Midler. Naar vi maae komme til den Erkjendelse, at det at sætte fire Enker ud i et nybygget Hus, fjernt fra andre Beboelser, er den kostbareste Maade at understøtte dem paa, medens man med de samme Midler kunde hjælpe mange flere, saa troer jeg, vi skulle lade det være. Det er min Overbeviisning, at man med disse 1,200 Rbd. aarlig, som man, naar Alt bliver lagt sammen, vil komme til at udgive, vil kunne gjøre langt mere Godt, naar man i Holbergs Navn uddeler dem alene til ugifte trængende Piger. Jeg vil sige, at alene 100 Rbd. for

hver vilde være et ganske bethdeligt Tilskud, og man vilde let kunne finde 12 saadanne trængende og i alle Henseender værdige Piger, der, ogsaa hvad Forældrene angaaer, ere saaledes stillede, at man med Grund kunde sige, at Holbergs Midler burde komme dem tilgode, men hvis Forhold i det Hele dog var saaledes, at man ikke uden haard Synd kunde flytte dem hen paa et saadant Enkesæde. Jeg har ogsaa havt Veilighed til at see en Række Ansøgninger fra trængende Personer af den Art, ledsagede med saadanne Beviisligheder for Trang og Elendighed, at jeg troer, det Værste, man kunde gjøre, var at tilbyde dem en saadan eenlig Bolig, og at det Mere, man gav dem i denne eenlige Bolig, paa ingen Maade kunde opveie, at man udrev dem af de gamle Folde, hvori de nu engang vare indlevede, og hvor de fandt deres Pleie og Støtte, og jævnlig ogsaa nogen Kjærlighed. Jeg for mit Vedkommende anseer denne Stiftelse for et overordentligt Misgreb. Vi have i Finantsudvalget ønsket en særlig Lov derom, fordi idetmindste flere af os paa ingen Maade kunde komme til den Beslutning at bevilge Midler dertil igjennem Finantsloven; det var vort Ønske at see, hvad der egentlig meentes dermed. Nu er der fremkommet en særlig Lov derom, og derved er det for mig blevet beviist, at det var helbdigt, vi skjød det ud af Finantsloven. Jeg kan ikke komme til en Erkjendelse, at vi her gjøre noget Godt, og jeg kan endnu mindre komme til den Erkjendelse, at vi her gjøre Noget, som Holberg i sit Testamente har opfordret til. Hans Enke var en Enke til at passe hans Fætter, Mere kan man ikke see af hele Sagen, og at det derefter er blevet ved at være Andres Enke, som ere komne i Fætterens Plads, det er ikke skeet, fordi det laa i testamentariske Bestemmelser; men fordi man har søgt, hvor det kun var muligt, at skubbe et eller andet lille Fætter eller Cousineskab ind.